

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipue desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

§. 2. Vocatio ad fugam luxuriæ

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](#)

tionem simplicem. Adulterium, Incestum, Stuprum, Sacrilegium, Molliciem, Sodomitam, sive bestialitatem. Decem cornua sunt decem vitia prædicta: quia tanquam instrumenta sunt, quibus animos hominum impugnat, vt illos ad sua vota pertrahat. Et quod huius meretricis impietatem, & nequitiam explet, illud est, quod cum tanta securitate bestia illi insinuat; & cum tanta rerum aliarum incuria, vt dicat in corde suo: n Sedeo regina: & vidua non sum: n Lucretum non video. Quasi dixerit nunquam mihi deerunt subditi, quibus imperem; nunquam video viduitatem meam, vt turpibus meis voluptatis priuer; nec planctum experiar, aut tristiam & amaritudinem.

§. 2. Vocatio ad fugam Luxuria.

HINC INCIPIT vocatio diuina, opusque suum aggreditur cœlesti illa voce, quam idem S. Ioannes audiebat: a exito à Societate improba illius mulieris populi meus, vt ne particeps sitis delictorum eius & de plagiis eius non accipias. quoniam peruenient peccata eius usque ad cœlum, & recordatus est Dominus iniquitatem, quantum glorificauit se, & in deliciis suis, tamum accipiet tormentum, & lucum: ideo in una die venient plaga eius, mors, & lucus, & fames; idque repente cum illa in flore sua prosperitatis existens, id minimè cogitat: scriptum est enim: b prosperitas stultorum perdet illos, & c cum dixerint, pax, & securitas, nunc repentinus eis superueniet interitus corporis & animæ. Et d Angelus Domini mittet meretricem illam in mare tanto impetu, quanto magnus lapis molarius exaltissimo loco ruit ad profundum; & pomposus eius currus & descendet in profundum quasi lapis, sicut currus Pharaonis; & exercitus eius f Tenebant (ait Iob) tympanum & cytharam in manibus suis, & gaudent ad sonum organi. Dicunt in bonus dies suos, & in puncto ad inferna descendunt; eo quod non aduententes miseriā suam, lenim cadunt, donec se in ea immersos inueniant. & quoniam quasi repente ab uno extremo ad alterum transiunt, hoc est, à magnis delitijs ad grauissimos cruciatus: multò grauius ferēt repentina adeo mutationem. Rotæ lascivientis currus ibi mutabuntur in rotas dolorum æternorum, rotantes ab his ad illos absq; vila requie. Voracitati succedit esurie perpetua, & rabies sitis: ita vt neque aqua gutta cinct detur, quæ linguam suam refrigeravit. Pro veste splendida, & molli lecto h stemetetur eis (vt ait Isaia) tinea; & operimentum eorum erunt vermes; ardor turpium voluptatum conuertetur in sempiternas flamarum ardores; otio & somnolentia, vigilæ respondebunt sempiternæ & grauissimæ. Non inuenietur ibi conopeum umbram faciens contra astus intentissimos; nec flabellum frigidum excitans ventum: purè enim ac mere patienter, absque ullo vlli leuamini temperamento. Quod si ita est, cur non refugis talem cursum consondere: cuius terminus & finis est cruciatus eternus? quodsi, quæ tua est miseria & infelicitas, iam illum concendi: cur non exilire contendis, contractis

Septem luxurie, sp ecies.

Decem bestiae cornua, 10 vita significantur. Apo. 18.7

a Apoc. 18.4

I.
b Prov. 1.33
c 1. Tess. 5.3-10
d Apo. 18.21e Exod. 15.5
f Job. 21.12
Impy in
fundam
nabuntur.Omnia tor
menta deli
cij quibus
peccauerunt
habebunt
contraxia.
g Luc. 10.24
h Isai 14.11.

etiam eius rotis, ut tot miseras euadas? quod si non valeas, omnes quatuor vno iectu confringere: incipe saltem ab una: nam rotæ currus cum pares & integræ sunt, aliaæ alias iuvant; sed vel una confracta, reliquaæ non ita bene vertuntur. Ita igitur si coniungantur gala & mollities, sensualitas & otiositas, currus luxuriæ volat: at si mortificationis malleo gulae impetum confringas; aut nimias delicias, aut otiositatem occupatione ac diligentia executias, currus ipse dissoluetur. Quid igitur dicam de matre ipsa fornicatum, quæ bestia illi insidet? Si enim bestia illa est ipse dæmon: quo tandem illam nisi ad inferni cauernas deducet; & si bestia est crudelis, & cruentas quas crudelitates non exercebit in eam, quam tota vita aliuit, ut in morte cruciaret. In uno die (ait S. Ioannes) venient plaga eius, mors, & luxus, & fama & igne comburetur: quia fortis est Deus, qui indicabit illam, nec erit qui eius potentia possit resistere. Poculum, quod illa voluptatum vino plenum habebat, Deus implebit vino iræ suæ: cogetque ut totum illud exhauriat usque ad feces, quæ vermbus sc̄tent. De quo dixit ipse Salvator: k in gehenna nec verme meorum, qui ibi sunt, mori, neq; ignem extingui: sed potius semper ardere, & semper cruciare; nec satiari vñquam; sed, cum semper pugnant: nunquid tamen interficere; suisque mortibus tales inferre dolores, talesq; clamores, & genitus excitare: ut duriores ac peiores illi sint ipsa morte, quæ incundissima ijs accideret, quos crudelissimus ille vermis mordet, ut tales cruciatus possent euitare. Quod si queras quisnam iste sit vermis? Respondeo esse continuam misericordie memoriam: quâ recordantur, & quasi vident, ob brevissimas & exigutas valde voluptates se comparasse æterna & immensa tormenta; & voluptates ipsas iam esse transactas, sed ipsa tormenta permanere. Neque est possibile contractum illum dissoluere: eò quod facta sit ipsa rerum traditio, & commutatio, & tempus penitentia sit omnino finitum. ac propterea Iob dixit, impudicorum dulcedinem esse vermes, eò quod omnes eorum voluptates conuertantur in vermes crudelissimos. Decem cornua bestie odient fornicariam, & desolatam facient illam, & nudam; & carnes eius mandubunt: & ipsam igni cōcremabunt. ipsam enim virtus, & res, quæ fuerunt instrumenta libidinum eius, carnifices erunt hominum impurorum. Vir detestabitur fæminam, quam ante aperij; & fæmina similiter virum: & eterque furiosa quadam rabie proprias carnes mordebut: & quidquid in hac vita illis attulit solatium, erit tunc fomentum cruciaturum.

Quod si oculos conuertas ad ea, quæ in hoc mundo geruntur: deprehendes etiam, vertissimum eis, quod carnalium dulcedo sit vermis. Nam & ipsi, & quod amant ut luis desiderijs satisfaciant, conuertentur in vermes, quemadmodum S. Gregorius prælatè his verbis expendit, Luxuriosi cauilibet, atque carnis voluptatibus dediti quanta sit cæcitas demonstratur,

cum

i Apoc. 18, 8.

k Mar. 9, 45
Ignis gehennæ
eternæ.Continua
miserie me-
maria ver-
mis eis.

I Job. 24, 20

m Apoc. 17,
16.3.
Carnalium
dulcedo ver-
mis eis.
Lib. 26. Mo-
ral. c. 29.

cum dicitur: dulcedo illius vermis. quid namque caro, nisi putredo ac vermis est? & quisquis carnalibus desiderijs anhelat, quid aliud, quam vermem amat? quæ enim sit carnis substantia, testatur sepulchra quis parentū, quis amicorum fidelium sui quantumlibet dilecti carnem scaturientem vermisbus tangere potest? caro itaque cùm concupiscitus, pensetur, quid sit exanimis: & intelligetur, quid amat. Nihil quippe sic ad edendum carnaliū desideriorum appetitum valet, quām ut vniuersisque hoc quod viuum diligat, quale sit mortuum penset. Considerata etenim corruptione carnali, ciuitus agnoscitur, quia cum illicite caro, concupiscitur, tabes desideratur. Hæc S. Gregorius. Est enim summi momenti, ad resistendum temptationibus sensualibus, ex aspectu, & memoria personarum & rerum delectabilium exurgentibus, coniugere statim oculos in vermes, in quos conuertentur. Ut scribitur in Vitis Patrum de quodam monacho, cùm grauiter tentaretur ex memoria pulchrae cuiusdam feminæ, quam viderat in ciuitate; & postea audiuisset, illam obijisse accessit ad eius sepulchrum, ex quo partē terræ vermis plene in quodam linceo accepit, quod, cùm tentatio ipsum vexaret, naribus applicabat; & putredinis corporalis factore repellebat à se spiritualem luxuriam factorem, & simul tentantem dæmonem vicebat.

SED neque opus est, ipsam mortem expectare, ut verè cognoscatur, carnaliū dulcedinē esse vermes. Nam etiam in hac vita sensuali voluntas conuerti, solet in verinem rodentem, mordentem, cruciantem, ac dilaniantem; & ipsas fortunas instar tineæ inaduertenter consumente: rodit enim ille famam & honorem tanquam caties quædam; consumit sanitatem & vires tamquam eruca; affligit miseram animam multis turbationibus & anxietatibus; pungit eam timoribus ac tremoribus, & conscientiæ remorsibus; ac iudicij feueri, quod expectat, terroribus: ita ut verè eius dulcedines in amariitudines conuertantur: ut propterea benè illis competat, quod vulgo dicitur: bonum bolum magnus sequitur clamor: nam etsi, cùm sumitur, delestat, & placet multo amplius torquet, postquam est sumptus. n. Panis est luxuria, qm in vitro sumentis vertitur in fel. spidum: o vinum est, quod dum bibitur, ingreditur blæde: sed in nouissimo mordet vt coluber, & sicut regulus venena diffundit. p faetus distillans (ait Salomon) labia meretricis: nouissima autem illius amara quasi absinthiū, & acuta quasi gladius viceps. Pedes eius descendunt in mortem, & ad inferos gressus eius penetrant. Et alibi ait: q inueni amariorem morte mulierem, cuius asperitus est laqueus venatorum, & sagena cor eius, vincula suis manus eius, qui placet Deo, effugiet illam: qui autem peccator est, capietur ab illa. Nam propter escam voluptatis in laqueum incidit culpæ, & in rete angustiarum, & in catenas, & carceres suarum passionum furentium: ideoq; finis eius erit cōpedes & custodia æternæ. Si autem Deo placere cupias, animamq; tuam saluā facere: audi vocationem diuinam

, Carnali
,, bui des-
,, derijs m-
,, haren a-
,, mas ver-
,, mes.
,, Quid
,, quod con-
,, cupiscitur
,, penitentiū
,, post mor-
,, tem quale
,, futurum.

4.
Sensualis
voluptas
verbiū est
in vita.

n Job. 10. 14
o Pro. 23. 31.
p cap. 1. 3.
q Ecc. 7. 27

inpirantem, & tēque exhortantem, ad hoc detestandum vitium fugiendum ob innumeramala & miseras, quas in se continet.

§. 3. *Castitatis pulchritudo.*

HINC ASCENDERĒ licet ad contemplandam pulchritudinem & amplitudinem Castitatis, triumphantis de hoste adeō potenti: quam tamen non debemus ex ijs, quae exterius apparent iudicare, sed ad ea, quae intus habet, respiciendum: clamat enim & apud omnes protestatur: *a nigra sum sed formosa filia Hierusalem, sicut tabernacula Cedar, sicut pelle Salomonis, nolu me considerare, quod fuscā sum, quia decolorauit me Sol.* Voluit enim filiabū Hierusalem dicere: quae cupitis esse castæ, meamque felicem possessionem pacifice obtinere: attendite, me quidem exterioris, & in ijs que ab hominibus videntur, esse nigrā; interius autem, & in ijs que Deus eiusque Angeli dient, pulchram esse & formosam, nigra sum in initijs, cum valde oppugno formola tamen in fine, cūm viētrix euado. Nigra sum ob tristias & afflictiones, quas in congressibus sustineo; sed formosa ob delicias & solatias quibus fruor in victorijs: sum nigra sicut tabernacula aspera Cedar, sive Arabum: qui deserta incolunt: ed quodd̄ meam carnē castigem ieunijs, cilijs & corporis asperitatibus: sed sum tamen formosa sicut pelle, & candidissimæ cortinæ lecti Salomonis, ob cädorem, & moditatem, quam hac via in spiritu meo consequor. Cato mea est tanquam tabernaculum Arabum, in quo non alij habitant, quam tortores, qui me persequuntur. Spiritus autē meu est tanquam Regis Salomonis lectus, in quo sponsus Jesus Christus resuscit. Nolite in eo hærere, quodd̄ in exterioribus sum nigra; id enim proueni ex ardoribus tentationum, ac tribulationum accendentium in corpore meo item, & incentuum peccati, in quo fui concepta; id permittente Soli Iustitiae, ut nitidior, & candidior euadam. Hæc ait Castitas, ut homines vocet ac inuiter ad ipsam sequendam & amplectendam, & tanquam folicita & strenua bellatrix iūum etiam currum munit contra currum Luxuria ad eam oppugnandam ac deiiciendam. Apponit autem in eo quatuor suas rotas abstinentias scilicet, ab aliquibus excis, & vino; alperitatem in vestibus; odii rerum, quae tensus delectant; & amorem laboris, & continua occupationis, ne vñquam sit otiosa. Equi currum trahentes, sunt Amor Dei, & ipsius mei virtutis; & spes præriorum huius & alterius vite. Aurige sunt Prudentia & Prouidentia in attendendo, & prospicio, quae necessaria sunt ad fugandas occasiones; & mediatio veritatum, quae in diuinis scripturis continentur. Et quoniam caro lèpē rebellat, adhibent calcaria & flagella, quibus opportunè vtuntur: timorem scilicet iudicij diuini, & inferni; & zelum suæ salutis, & honoris cum timore infamiz. Non adhibet con-

a Cant. 1.5.

*Castitas
nigra est
exterius in
teriorius vero
formosa.*

*Currum
contra lu-
xuriam ca-
stitas in-
struit.*